

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	8.
Redni broj pripreme	16.
Nastavna cjelina / tema	II. ČEŽNJA ZA BOGOM
Nastavna jedinica / podtema	7. Religiozni pokreti istočnjačkoga podrijetla

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV A.8.3. Učenik istražuje različite načine traženja Boga u životu čovjeka.

OŠ KV A.8.3. Učenik razlikuje oznake istinske religioznosti od krivih oblika religioznosti.

OŠ KV C.8.3. Učenik uspoređuje odgovore o uzroku zla i patnje u drugim religijama i svjetonazorima.

Ključni pojmovi	istočnjački religiozni pokreti; Hare Krišna; reinkarnacija; karma; panteizam; transcendentalna meditacija; joga; okultizam; reiki; kršćanska molitva
Središnje / problemsko pitanje	Kako razlikovati učenja i prakse istočnjačkoga podrijetla od kršćanske vjere?
Oblici rada	rad u skupinama, rad u paru, individualni i zajednički rad
Nastavne metode	suradničko istraživanje, usporedba pojmova, tumačenje teksta, problemski razgovor, analiza tvrdnji i videozapisa
Nastavna sredstva i pomagala	Ukorak s Isusom, str. 43–44; RB, str. 32–33; Biblija; bilježnica; radni predlošci; računalno i projektor za izborne digitalne sadržaje.
Međupredmetne teme	osr B.3.2. Razvija komunikacijske kompetencije i uvažavajuće odnose s drugima. uku A.3.4. Učenik kritički promišlja i vrednuje ideje uz podršku učitelja.
Korelacija	Hrvatski jezik: OŠ HJ A.8.3. Učenik čita tekst, prosuđuje značenje teksta i povezuje ga s prethodnim znanjem i iskustvom.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: Vjeroučitelj će pratiti uspoređujući li učenici konkretna učenja s kršćanskom vjerom te razlikuju li objašnjenje patnje od prosuđivanja vrijednosti osobe.

Vrednovanje kao učenje: Učenici će u paru objasniti jedan pojam i prema razumljivosti objašnjenja procijeniti što trebaju ponoviti.

Vrednovanje naučenoga: Brojčano ocjenjivanje nije predviđeno.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – PITAJ (8 min)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Gospodine Isuse, Ti poznaješ našu želju za mirom i smislom. Otvori nam razum za istinu i srce za ljude koje još ne razumijemo. Pomozi nam upoznavati svoju vjeru, razborito postavljati pitanja i moliti s povjerenjem u Tvoju ljubav. Amen.

Alternativa: Gospodine, pokaži mi svoje putove, nauči me svojim stazama! (Ps 25,4)

Učenici će ostati nekoliko trenutaka u tišini i razmisliti: Što nam pomaže razlikovati obećanje lakoga rješenja od puta koji traži istinu i odgovornost?

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici će vjeroučitelju dati na uvid domaću zadaću s prethodnoga susreta:

„Učenici će riješiti ili dovršiti zadatke u RB, str. 31.“

Ili:

„Učenici će u bilježnicu napisati usporedbu katoličkoga nauka o Trojstvu s učenjem jedne obrađene zajednice u četiri rečenice. Navest će izvor iz pripreme i jednu rečenicu poštovanja prema njezinim pripadnicima.“

Motivacija:

Zajednički rad. Učenici će pročitati Gandhijevu misao „Nenasilje je prvo načelo moje vjere.“ Izdvojit će vrijednost koju mogu prepoznati i u kršćanstvu, a zatim će razmotriti znači li jedna zajednička vrijednost i jednako vjerovanje o Bogu i čovjeku.

ZAJEDNIČKA VRIJEDNOST

Nenasilje je prvo načelo moje vjere.

Mahatma Gandhi; udžbenik, str. 43.

Razgovor

- Koju vrijednost prepoznajete u ovoj misli? (Nenasilje, poštovanje života i dostojanstva čovjeka.)
- Znači li prihvaćanje iste vrijednosti da ljudi jednako vjeruju o Bogu? (Ne; zajednička vrijednost ne uklanja razlike u vjerovanju.)

Početni stav: Učenici će uz tvrdnju „Ako dvije religije pozivaju na mir, onda jednako tumače Boga i čovjeka“ zapisati slažemo se, nismo sigurni ili ne slažemo se te kratko obrazložiti.

Ako dvije religije pozivaju na mir, onda jednako tumače Boga i čovjeka.

Odabrati: slažemo se – nismo sigurni – ne slažemo se.

Obrazložiti izbor jednom rečenicom.

Najava teme i središnjega pitanja:

Učenici će zapisati naslov „Religiozni pokreti istočnjačkoga podrijetla“. Istražit će pojmove iz lekcije, usporediti ih s kršćanskom vjerom te vježbati poštovanje osoba uz jasno razlikovanje učenja.

Kako razlikovati učenja i prakse istočnjačkoga podrijetla od kršćanske vjere?

II. SREDIŠNJI DIO – ISTRAŽI I PROSUDI (27 min)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti su prijedlozi i mogućnosti izbora. Nije predviđeno sve provesti u jednom satu. Vjeroučitelj će birati prema ishodima, vremenu, osobitostima razreda, opremi i potrebama učenika. Dva načina obrade u Aktivnosti 1 međusobne su alternative.

Aktivnost 1: Stručne skupine za tri ključna pitanja (rad u skupinama – suradničko istraživanje, 14 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će pročitati glavni tekst „Religiozni pokreti istočnjačkoga podrijetla“, udžbenik, str. 43–44, s podnaslovom „U suprotnosti s kršćanskim istinama“. Prva će skupina istražiti pitanje „Što reinkarnacija govori o životu nakon smrti?“, druga „Što panteizam govori o Bogu i svijetu?“, a treća „Je li kršćanska molitva tehnika samospasenja?“. Svaka će skupina izdvojiti objašnjenje pojma i jednu razliku prema katoličkoj vjeri. Nakon pet minuta rada predstavnici će u jednoj minuti prenijeti zaključak ostalima; svi će dopuniti zajednički predložak.

Moguće rješenje: Reinkarnacija označuje ponovno utjelovljenje; kršćani vjeruju u jedinstvenost zemaljskoga života i uskrsnuće. Panteizam poistovjećuje Boga i sve što postoji; kršćani razlikuju Stvoritelja i stvorenje. Kršćanska molitva jest odnos s osobnim Bogom, a spasenje je njegov dar, ne učinak tehnike.

Radni predložak:

Vlastitoj skupini pridružiti pitanje: 1. Što reinkarnacija govori o životu nakon smrti? 2. Što panteizam govori o Bogu i svijetu? 3. Je li kršćanska molitva tehnika samospasenja? Istražiti pitanje, objasniti pojam i navesti razliku prema katoličkoj vjeri. Poslušati izvješća drugih skupina i dopuniti predložak.

ISTRAŽUJEMO	KRŠĆANSKO POLAZIŠTE
Reinkarnacija	_____
Panteizam	_____
Samospasenje tehnikom	_____

III: klasična obrada (individualni rad i zajednički razgovor, 14 minuta)

a) Individualni i zajednički rad. Učenici će pročitati glavni tekst „Religiozni pokreti istočnjačkoga podrijetla“, udžbenik, str. 43–44, po odlomcima. Nakon svakoga dijela usmeno će objasniti ključni pojam i usporediti ga s kršćanskim vjerovanjem. Vjeroučitelj će sažeti odgovore istom shemom i ključnim naglascima.

Razgovor

- Iz kojih religijskih tradicija potječu pokreti koje obrađujemo? (Iz indijskih religijskih tradicija; Hare Krišna pripada hinduističkoj tradiciji. Hinduizam i budizam nisu isto što i svi kasniji pokreti.)
- Kako razlikujete reinkarnaciju od uskrsnuća? (Reinkarnacija znači ponovno utjelovljenje, a kršćanska vjera očekuje uskrsnuće jedinstvene osobe.)
- Što znači panteizam i kako se razlikuje od vjere u Stvoritelja? (Poistovječuje Boga i sve što postoji; kršćani vjeruju da Bog stvara svijet, ali svijet nije Bog.)
- Zašto kršćansku molitvu ne svodimo na metodu opuštanja? (Molitva je slobodan odnos s Bogom; ugodan osjećaj nije njezino jedino mjerilo ni jamstvo Božje milosti.)

b) Izorno. Učenici će pogledati videozapis „Harinama Ruci Chants Hare Krishna in Zagreb, Croatia“; 2:43; Izvor: Svante; YouTube.

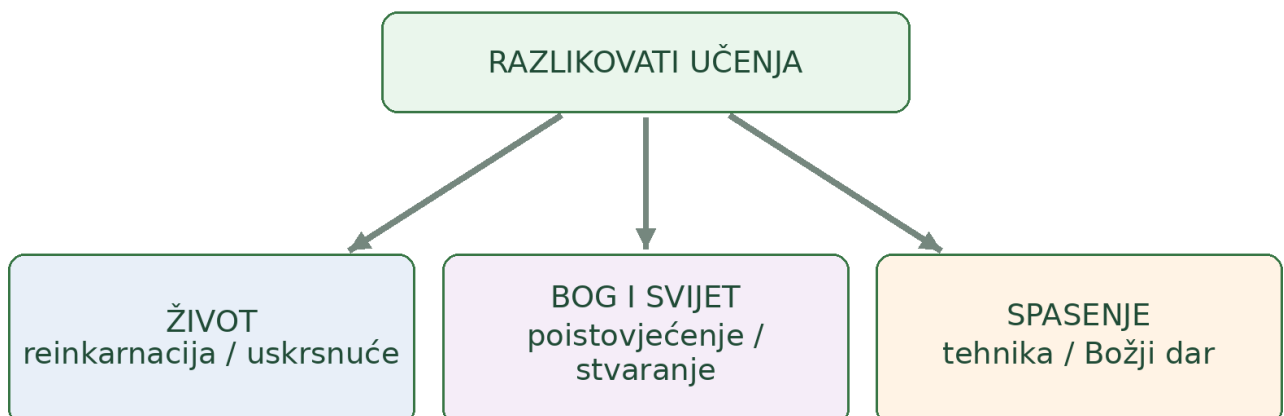
Učenici će poslušati o pripadnicima Hare Krišna.

[klikni ovdje – poveznica](#)

Razgovor

- Kako su odjeveni sudionici koje vidite u snimci? (Učenici će opisati vidljive boje i oblike odjeće; opis će ograničiti na sudionike snimke.)
- Koje pokrete, instrumente i ponavljanja primjećujete? (Opisat će ples, sviranje i ponavljanje stihova koje opažaju.)
- Kako vam zvuči njihovo pjevanje i što označuje mantra? (Dojmovi mogu biti različiti; mantra je ponavljani zvuk, riječ ili izričaj u određenoj duhovnoj praksi.)

Shematski prikaz i ključni naglasci:

Ključni naglasci: Kršćani vjeruju u jednoga osobnog Boga, jedinstven zemaljski život i uskrsnuće. Molitva je odnos povjerenja, a spasenje Božji dar. Poštovanje osobe ne zahtijeva prihvaćanje njezina učenja.

Teološko sidro: Katolički nauk razlikuje Stvoritelja i stvorenje te ne prihvaća reinkarnaciju. Kršćanska molitva usmjerena je Ocu po Kristu u Duhu Svetome. Tjelesni mir može pomoći sabranosti, ali ne proizvodi Božju milost. Hinduistička i budistička učenja raznolika su; panteizam nije oznaka svih njihovih oblika. Usp. KKC 1013; Orationis formas 3, 26–28.

Aktivnost 2: Jedan život ili niz utjelovljenja *(rad u paru – usporedba pojmova, 5 minuta)*

Rad u paru. Učenici će usporediti tvrdnje „Nakon smrti duša ponovno živi u drugom zemaljskom tijelu“ i „Bog uskrisuje čovjeka koji je živio svoj jedinstveni zemaljski život“. Uz svaku će navesti odgovarajući pojam i jednu razliku.

Moguće rješenje: Prva tvrdnja opisuje reinkarnaciju; druga uskrsnuće. Uskrsnuće ne znači povratak u drugi niz zemaljskih života.

Radni predložak:

Uz svaku tvrdnju navesti pojam i objasniti jednu razliku.

TVRDNJA	POJAM
Duša se nakon smrti ponovno utjelovljuje.	_____
Bog uskrisuje jedinstvenu ljudsku osobu.	_____

Razgovor

- Zašto jedinstvenost života naglašava odgovornost za današnje odluke? (Život nije niz ponovljenih pokušaja; sadašnje odluke i odnosi imaju stvarnu vrijednost.)

Aktivnost 3: Patnja i odgovor bližnjemu *(rad u paru – usporedba religijskih odgovora, 5 minuta)*

Rad u paru. Učenici će usporediti dva kratka prikaza: u učenju pokreta Hare Krišna karma povezuje posljedice djela s ponovnim utjelovljenjima i iskustvom patnje; u Iv 9,1–3 Isus odbija sljepoću čovjeka pripisati njegovu osobnom grijehu ili grijehu roditelja. Izdvojiti će razliku u tumačenju uzroka patnje i predložiti kako pomoći osobi koja trpi.

Moguće rješenje: Pokret Hare Krišna patnju tumači u okviru karme i kruga ponovnih rođenja. Kršćanski prikaz ne dopušta svaku konkretnu bolest proglasiti kaznom za osobni grijeh; Isus čovjeku prilazi i pomaže. Primjeren postupak: slušanje, praktična pomoć i podrška u traženju stručne pomoći.

Usporediti prikaze i dopuniti dva zaključka.

DVA ODGOVORA NA PITANJE PATNJE

U učenju pokreta Hare Krišna posljedice djela povezane su s karmom i krugom ponovnih rođenja.

U Iv 9,1–3 Isus odbija sljepoću čovjeka pripisati njegovu

osobnom grijehu ili grijehu njegovih roditelja.

Vjeroučiteljev sažetak: ISKCON, Karma; Iv 9,1–3.

Radni predložak:

USPOREĐUJEMO	ZAKLJUČAK
Razlika u tumačenju patnje	_____
Kako pomoći osobi koja trpi?	_____

Aktivnost 4: Pokret Hare Krišna (zajednički rad – čitanje izdvojenoga prikaza, 6 minuta)

Zajednički rad. Učenici će pročitati okvir „Pokret Hare Krišna“, udžbenik, str. 44. Izdvojiti će podrijetlo pokreta, ime utemeljitelja i dva navoda koja se odnose na vjerovanje. Zatim će razlikovati vjerovanje od opisa izgleda i načina života.

Moguće rješenje: Podrijetlo: hinduizam. Utemeljitelj: Bhaktivedanta Swami Prabhupada. Vjerovanje: reinkarnacija i drukčije shvaćanje Isusa od katoličkoga. Odjeća i obrijana glava opisuju vidljiv izgled nekih pripadnika, a ne cjelovito vjerovanje.

POKRET HARE KRIŠNA

- » jedna od grana hinduizma
- » utemeljitelj: Indijac Bhaktivedanta Swami Prabhupada
- » članovi imaju obrijane glave
- » u žutoj odjeći plešu na ulici
- » za njih Isus nije Bog, nego poklonik Krišne
- » vjeruju u reinkarnaciju
- » stalni članovi žive u hramovima i moraju poštivati strogo postavljena pravila
- » zabranjuju: duhan, alkohol, čaj, kavu, jaja, meso, ribe, isprazne sportove, igre, kockanje

Udžbenički prikaz, str. 44.

Napomena za vjeroučitelja: Udžbenički prikaz sažima odabrane značajke. Izgled i život u hramu ne pripisuju se automatski svakomu pripadniku. Pokret Krišnu shvaća osobno; zato ga se ne izjednačuje jednostavno s panteizmom.

Razgovor

- Koji navodi opisuju vjerovanje, a koji izgled ili način života? (Vjerovanje: navodi o Isusu i reinkarnaciji; izgled i praksa: odjeća, obrijana glava, život u hramu i pravila.)
- Koju razliku prema katoličkom vjerovanju o Isusu možete navesti? (Katolici ispovijedaju Isusa Krista kao pravoga Boga i pravoga čovjeka.)

Aktivnost 5: Meditacija i odnos s Bogom (individualni i zajednički rad – tumačenje ulomaka, 6 minuta)

Individualni i zajednički rad. Učenici će pročitati okvir „Transcendentalna meditacija“ i izdvojenu misao Josipa Blaževića, udžbenik, str. 44. Usporediti će obećanje mehaničkoga učinka s kršćanskom molitvom koja je odnos s Bogom, a ne upravljanje Bogom.

Moguće rješenje: Molitva nije mehanička proizvodnja spasenja ili ugodnoga osjećaja. Kršćanska meditacija uključuje slušanje Božje riječi, razmišljanje, odgovor Bogu i životnu primjenu.

TRANSCENDENTALNA MEDITACIJA

- » predstavlja se kao nereligiozna i znanstvena metoda
- » propagira se kao opuštajuća tehnika koja mehanički smanjuje stres
- » sastoji se od tihoga ponavljanja mantre ili zvuka od 15 do 20 minuta dnevno
- » prakticira jogu
- » naučava reinkarnaciju i samospasenje

Udžbenički prikaz, str. 44.

POZNAVATI VLASTITU DUHOVNU BAŠTINU

Mnogo je kršćana koji kroz istočnjačke tehnike, jogu i transcendentalnu meditaciju tragaju za dubljim duhovnim iskustvima, a da nikada nisu okusili blago kršćanske meditacije, još manje kontemplacije.

Josip Blažević; udžbenik, str. 44.

Radni predložak:

Navesti dvije razlike između tehnike koja obećava automatski učinak i kršćanske molitve.

KRŠĆANSKA MOLITVA	OBJAŠNENJE
Slušanje i slobodan odgovor Bogu	
Božja milost, a ne mehanički učinak	

Razgovor

- Zašto nazivi „znanstveno“ ili „nereligiozno“ sami ne dokazuju istinitost ponude? (Tvrdnju treba provjeriti prema sadržaju, dokazima i značenju koje joj autor daje.)
- Kako možete započeti kršćansku meditaciju? (Kratkim evanđeoskim ulomkom, tišinom, razmišljanjem i molitvenim odgovorom.)

Aktivnost 6: Okultizam i reiki (rad u paru – razlučivanje pojmova, 6 minuta)

Rad u paru. Učenici će pročitati definicije „Okultizam“ i „Reiki“, udžbenik, str. 44. Izdvojiti će odakle se u tim prikazima očekuju znanje, moć ili ozdravljenje te usporediti to očekivanje s kršćanskom molitvom i odgovornim liječenjem.

Moguće rješenje: Okultizam traži skrivenu moć ili znanje; reiki se tumači djelovanjem kozmičke energije. Kršćanska molitva obraća se osobnom Bogu i ne isključuje medicinsku skrb. Sama tvrdnja o energiji nije dokaz liječenja.

OKULTIZAM

Okultno dolazi od latinske riječi *occultus*, što znači skriven ili tajan i predstavlja duhovno područje u kojem ljudi traže znanje ili moć iz nekog izvora koji nije Božji. Čovjek upada u okultizam ako zaziva zle duhove, čita horoskop, traži pomoć kod vračara i vidovnjaka, kod onih koji liječe reikijem, bioenergijom, viskom.

Udžbenik, str. 44.

REIKI

je metoda liječenja polaganjem ruku majstora reikija koji bolesnoga čovjeka usklađuje s kozmičkom energijom.

Udžbenik, str. 44.

Razgovor

- Što se prema tim prikazima očekuje od skrivenih moći ili kozmičke energije? (Spoznavaj, moć ili ozdravljenje.)
- Zašto molitvu ne poistovjećujemo s rukovanjem energijom? (Molitva je slobodan odnos s Bogom, a ne upravljanje neosobnom silom.)
- Kako kršćani mogu povezati molitvu i brigu za bolesnika? (Molitvom, podrškom i odgovornom medicinskom skrbi.)

Za vjeroučitelja: Katolička prosudba reikija razlikuje molitvu za ozdravljenje od tehnike zasnovane na pretpostavljenoj univerzalnoj energiji; usp. USCCB, Guidelines for Evaluating Reiki as an Alternative Therapy, 2009.

U kršćanskoj molitvi molimo osobnoga Boga za ozdravljenje i povjeravamo mu se; ne raspolažemo njegovom moći niti molitvom jamčimo ozdravljenje. Reiki se temelji na tvrdnji da praktičar određenom tehnikom usmjerava „univerzalnu životnu energiju“. Zato dokument američkih biskupa naglašava da reiki nije isto što i kršćanska molitva za ozdravljenje, čak ni kada mu se pridoda molitva Isusu.

Aktivnost 7: Stvoritelj nije isto što i stvorenje (individualni rad – razvrstavanje tvrdnji, 5 minuta)

Individualni rad. Učenici će razvrstati tri tvrdnje: „Svijet i Bog potpuno su isto“, „Bog je stvorio svijet i nadilazi ga“ i „Lijep krajolik potiče me zahvaliti Bogu“. Označiti će koja izražava panteizam, koja kršćansko vjerovanje i koja osobni odgovor zahvalnosti.

Moguće rješenje: 1 – panteizam; 2 – kršćansko vjerovanje o Stvoritelju; 3 – zahvalnost. Ljepota svijeta može upućivati na Boga, ali svijet nije Bog.

Radni predložak:

Povezati tvrdnje s ponuđenim oznakama: zahvalnost – panteizam – vjera u Stvoritelja.

TVRDNJA	OZNAKA
Svijet i Bog potpuno su isto.	_____
Bog je stvorio svijet i nadilazi ga.	_____
Lijep krajolik potiče me zahvaliti Bogu.	_____

Aktivnost 8: Što znači riječ joga u razgovoru? (rad u paru – analiza dijaloga, 6 minuta)

Rad u paru. Učenici će pročitati razgovor iz udžbenika, str. 43, i izdvojiti dvije različite uporabe riječi joga: kao naziv tjelesnoga vježbanja i kao religijski put. Sastavit će dva pitanja kojima se može saznati što se u konkretnom programu stvarno prakticira.

Moguće rješenje: Primjer pitanja: Uključuje li program zazive božanstava ili religijska vjerovanja? Predstavlja li se vježbanje kao put samospasenja? Sam tjelesni položaj nije dovoljan za zaključak o vjerovanju osobe.

VJEŽBANJE I RELIGIJSKO ZNAČENJE
Ti znaš da je moja mama prava vjernica. Redovito se ispovijeda i pričešćuje. Joga joj je samo tjelovježba. Dođe joj kao spas za bolna leđa, ukočenost i loše raspoloženje. Koliko ja znam, joga je nespojiva s kršćanstvom! Nema hinduizma bez joge niti joge bez hinduizma. Ne postoje li druge tehnike, poput pilatesa, primjerene za istezanje mišića? Razgovor iz udžbenika, str. 43.

Razgovor

- Kako sugovornici različito razumiju istu riječ? (Jedan govori o vježbanju za tijelo, drugi o religijskoj praksi.)
- Što biste trebali provjeriti prije zaključka o programu? (Stvarni sadržaj: učenja, zazive, namjeru i obećane učinke.)

Radni predložak:

Sastaviti dva pitanja o sadržaju konkretnoga programa.

PITANJE O VJEROVANJU	PITANJE O POSTUPKU
_____	_____

Aktivnost 9: Mir koji vodi prema drugima (rad u skupinama – prosudba životnoga primjera, 5 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će razmotriti situaciju: „Nakon vremena tišine Marko kaže da više ne želi pomoći prijatelju jer mu tuđe teškoće kvare unutarnji mir.“ Objasniti će što nedostaje njegovu razumijevanju molitve i oblikovati savjet od dvije rečenice.

Moguće rješenje: Kršćanska molitva otvara ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Savjet: „Sačuvaj vrijeme za sabranost, ali saslušaj i prijatelja. Pomozi mu koliko možeš jer molitva otvara srce bližnjemu.“

Nakon vremena tišine Marko kaže da više ne želi pomoći prijatelju jer mu tuđe teškoće kvare unutarnji mir.

Radni predložak:

Objasniti što nedostaje Markovu razumijevanju molitve. Oblikovati savjet od dvije rečenice.

SAVJET MARKU

Aktivnost 10: Zapišimo! (individualni rad – dopunjavanje sažetka, 3 minuta)

Individualni rad. Učenici će u bilježnicu zapisati naslov nastavne jedinice i dopuniti četiri rečenice riječima: uskrsnuće, Stvoritelja, reinkarnaciju, Bogom.

Moguće rješenje: 1. reinkarnaciju; 2. uskrsnuće; 3. Stvoritelja; 4. Bogom.

Radni predložak:

Dopuniti rečenice riječima: Bogom – reinkarnaciju – Stvoritelja – uskrsnuće.

RELIGIOZNI POKRETI ISTOČNJAČKOGA PODRIJETLA
Pokret Hare Krišna prihvaća _____.
Kršćani vjeruju u jedinstven život i _____.
Kršćanska vjera razlikuje _____ i stvorenje.
Molitva je odnos povjerenja s _____.

III. ZAVRŠNI DIO – DJELUJ (10 min)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

Razgovor

- Kako biste razgovarali s prijateljima koji pripadaju drugoj vjerskoj zajednici? (Slušanjem i poštovanjem, uz jasno i istinito izražavanje vlastite vjere.)
- Što biste provjerili prije prihvaćanja ponude koja obećava brzo spasenje ili potpun mir? (Sadržaj, izvor, obećanja i odnos prema slobodi i odgovornosti.)
- Kako možete pokazati suosjećanje prema osobi koja trpi? (Slušanjem, praktičnom pomoći i podrškom bez optuživanja.)

Sinteza:

Zajednički rad. Učenici će se vratiti tvrdnji „Ako dvije religije pozivaju na mir, onda jednako tumače Boga i čovjeka“. Ponovno će odabrati slažemo se, nismo sigurni ili ne slažemo se te navesti jedan primjer razlike iz sata.

Ako dvije religije pozivaju na mir, onda jednako tumače Boga i čovjeka.

**Ponovno odabrati: slažemo se – nismo sigurni – ne slažemo se.
Usporediti s početnim odgovorom i navesti jedan primjer razlike.**

Moguće rješenje: Zajednički poziv na mir ne znači jednako vjerovanje o Bogu ili životu nakon smrti; primjer je razlika reinkarnacije i uskrsnuća.

Zaključak vjeroučitelja: Istočnjačke religijske tradicije i pokreti nisu međusobno jednaki. Katolička vjera razlikuje Boga i stvorenje te ispovijeda jedinstven zemaljski život i uskrsnuće. Kršćanska molitva jest odnos s Bogom i prihvaćanje njegove milosti. Upoznavajući razlike, čuvamo poštovanje svake osobe i suosjećanje prema onima koji trpe.

Formativna provjera:

Individualni rad. Učenici će povezati četiri pojma: reinkarnacija, panteizam, uskrsnuće, kršćanska molitva - s izmiješanim objašnjenjima te dopuniti rečenicu o razlici u tumačenju patnje između učenja karme i Isusova odgovora u Iv 9,1–3.

Moguće rješenje: Reinkarnacija – C; panteizam – A; uskrsnuće – D; kršćanska molitva – B. U prikazanom učenju pokreta Hare Krišna karma patnju povezuje s posljedicama djela kroz ponovna rođenja; Isus ne dopušta slijepoću automatski pripisati osobnom grijehu čovjeka ili njegovih roditelja.

Povezati: reinkarnacija, panteizam, uskrsnuće, kršćanska molitva.

A – poistovjećivanje Boga i svega što postoji

B – osobni odnos povjerenja s Bogom

C – ponovno utjelovljenje

D – Božji dar novoga života jedinstvenoj osobi

Dopuniti: U prikazanom učenju pokreta Hare Krišna karma patnju povezuje s..., a Isus u Iv 9,1–3 odbija...

Samovrednovanje:

Rad u paru. Učenici će odabrati jedan par pojmova: reinkarnacija – uskrsnuće ili Stvoritelj – stvorenje. Jedni će drugima objasniti razliku i označiti mogu objasniti samostalno ili trebam još primjer.

Odabrati jedan par: reinkarnacija – uskrsnuće / Stvoritelj – stvorenje.

Objasniti razliku sugovorniku.

Procijeniti: mogu objasniti samostalno / trebam još primjer.

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti ili dovršiti zadatke u RB, str. 32–33.

Ili:

Učenici će u bilježnicu napisati tri rečenice kojima će usporediti reinkarnaciju i kršćansku vjeru u uskrsnuće te dodati jedan primjer poštovanja prema osobi drukčijega vjerovanja.

Molitveni završetak:

Bože, hvala Ti za dar života i za sve što smo danas naučili. Pomozi nam čuvati jasnoću vjere i blagost u razgovoru. Daj da ljude koji trpe ne osuđujemo, nego im budemo blizu. Vodi nas u molitvi koja se nastavlja djelima ljubavi. Amen.

ili:

Anđele, čuvaru mili...

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
I. Uvod: molitva; domaća zadaća; motivacija, početni stav i najava	8 min
II. Aktivnost 1: Stručne skupine za tri ključna pitanja – a) obrada	14 min
II. Aktivnost 3: Patnja i odgovor bližnjemu	5 min
II. Aktivnost 7: Stvoritelj nije isto što i stvorenje	5 min
II. Aktivnost 10: Zapišimo!	3 min
III. Aktualizacija i sinteza (3); provjera (3); samovrednovanje (1); zadaća i molitva (3)	10 min

Ukupno: 45 minuta.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Učenici navode istočnjačko podrijetlo obrađenih pokreta.
- ☐ Učenici razlikuju reinkarnaciju i kršćansku vjeru u uskrsnuće.
- ☐ Učenici razlikuju panteizam i vjeru u Stvoritelja.
- ☐ Učenici objašnjavaju da kršćanska molitva nije tehnika samospasenja.
- ☐ Učenici uspoređuju tumačenje patnje u učenju karme i Isusov odgovor u Iv 9.
- ☐ Učenici razlikuju vjerovanje od izgleda i ponašanja pojedinih pripadnika.
- ☐ Učenici oblikuju primjer suosjećanja i poštovanja prema drugima.

IV. IZBORNE I DODATNE AKTIVNOSTI

Vjeroučitelj će prema potrebama razreda odabrati neku od sljedećih aktivnosti kao zamjenu za ranije ponuđenu aktivnost. Nije predviđeno provesti sve aktivnosti u jednom satu.

Aktivnost 1: Radna bilježnica

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 32–33 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 2: Digitalni zadatci

Učenici će istražiti članak „Što je pokret Hare Krišna?“ o Hare Krishnama i zapisati u bilježnice 5 tvrdnji o njima. Naslov u bilježnici: Religiozni pokreti istočnjačkog podrijetla.

[klikni ovdje – poveznica](#)

Kod:

Predstavljanje rezultata.

Aktivnost 3: Pojam i primjer *(rad u paru – provjera razumijevanja, 4 minuta)*

Rad u paru. Učenici će odabrati pojam panteizam ili reinkarnacija i osmisлити jednu kratku tvrdnju koja ga jasno prikazuje. Drugi će par odrediti pojam i obrazložiti prepoznavanje.

Moguće rješenje: Panteizam: „Sve što postoji jest Bog.“ Reinkarnacija: „Nakon smrti ponovno ću se roditi u drugom tijelu.“

Odabrati pojam panteizam ili reinkarnacija. Sastaviti tvrdnju koja ga prikazuje i dati drugom paru da prepozna pojam.

Aktivnost 4: Pitanja prije zaključka *(individualni rad – priprema razgovora, 4 minuta)*

Individualni rad. Učenici će za izmišljenu objavu „Naša metoda otkriva skrivenu energiju koja rješava sve životne teškoće“ sastaviti tri pitanja: jedno o značenju tvrdnje, jedno o dokazima i jedno o odgovornosti za posljedice.

Moguće rješenje: Što znači skrivena energija? Na čemu temeljite tvrdnju da rješava sve teškoće? Što se događa ako obećanje ne bude ostvareno?

Naša metoda otkriva skrivenu energiju koja rješava sve životne teškoće.

Radni predložak:

Sastaviti tri pitanja: o značenju tvrdnje, o dokazima i o odgovornosti za posljedice.

PITANJA KOJA TREBA POSTAVITI

Aktivnost 5: Poštovanje uz jasno neslaganje *(rad u paru – kratki dijalog, 5 minuta)*

Rad u paru. Učenici će osmisliti četiri replike razgovora katolika i pripadnika pokreta Hare Krišna o životu nakon smrti. Uključit će pitanje, odgovor koji jasno razlikuje vjerovanja, izraz poštovanja i zajedničku mogućnost pomaganja drugima.

Moguće rješenje: „Što vjerujete o životu nakon smrti?“ – „Mi vjerujemo u reinkarnaciju; katolici vjeruju u uskrsnuće.“ – „U tome se razlikujemo, ali poštujemo jedni druge.“ – „Možemo zajedno pomoći osobi u nevolji.“

Osmisliti četiri replike: pitanje – razlika u vjerovanju – poštovanje – mogućnost zajedničkoga dobra.